

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ
ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΤΜΗΜΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ &
ΠΡΟΣΩΠΙΚΟΥ
Τηλ. : 210-6411526
Email: dioikitiko@eisap.gr

Αθήνα, 17-2-2023

Αριθμ. Πρωτ.: 10548/22

**Προς τους κ.κ. Εισαγγελείς Εφετών της Χώρας
και δι' αυτών
στους κ.κ. Εισαγγελείς Πρωτοδικών της περιφέρειάς τους**

ΘΕΜΑ: Τραπεζογραμμάτια (χαρτονομίσματα) προερχόμενα από κλοπή στην Κεντρική Τράπεζα της Λιβύης

ΣΧΕΤ: Η από 28/11/2022 Αναφορά της Τράπεζας της Ελλάδος

1. Με την ως άνω συνημμένη σχετική αναφορά της, η Τράπεζα της Ελλάδος μας ενημέρωσε ότι κατά τον εμφύλιο πόλεμο στη Λιβύη, τραπεζογραμμάτια συνολικής αξίας 159 εκατομμυρίων ευρώ εκλάπησαν από το Υποκατάστημα της Κεντρικής Τράπεζας της Λιβύης στη Βεγγάζη. Μέρος του ανωτέρω χρηματικού ποσού είχε υποστεί σημαντικές φθορές (όπως σχισίματα και μούχλα λόγω πλημμύρας) και ότι οι εν λόγω φθορές είχαν καταστήσει πρακτικώς αδύνατη την κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων από τους δράστες της κλοπής ή και άλλους. Επιπλέον, μας εξέθετε, ότι τα κλαπέντα τραπεζογραμμάτια είχαν «ομοιόμορφες φθορές» καθώς και «συγκεκριμένα ψηφία σειριακών αριθμών», ούτως ώστε ήταν εύκολο να διαπιστωθεί (ιδίως από τον σειριακό αριθμό που έφερε κάθε τραπεζογραμμάτιο) αν το συγκεκριμένο χαρτονόμισμα προερχόταν από την κατά τα άνω λαβούσα χώρα αξιόποινη πράξη της κλοπής. Τα φθαρμένα τραπεζογραμμάτια των 200 ευρώ, φέρουν σειριακό αριθμό που ξεκινά με τα ψηφία

X039, ενώ αυτά των 100 ευρώ, φέρουν σειριακό αριθμό που ξεκινά με τα ψηφία X1005.

2. Επειδή, λοιπόν, ήταν αδύνατη η κυκλοφορία των ανωτέρω τραπεζογραμμάτων, κάτοχοι τέτοιων χαρτονομισμάτων τα προσκόμισαν και συνεχίζουν να τα προσκομίζουν στην Τράπεζα της Ελλάδος, τόσο στο Κεντρικό Κατάστημα αυτής στην Αθήνα όσο και στα ανά την Ελλάδα Υποκαταστήματά της, και ζητούν να ανταλλάξουν αυτά τα φθαρμένα τραπεζογραμμάτια με άλλα, της ως άνω Κεντρικής Τράπεζας μόνης αρμοδίας για την τοιαύτη ανταλλαγή. Αποκρούονται όμως από την Τράπεζα, τα δε τραπεζογραμμάτια παρακρατούνται και αποστελλόμενα στα οικεία Α.Τ. ή Τ.Α. σχηματίζονται προκαταρκτικές δικογραφίες.

3. Οι δικογραφίες αυτές ως επί το πλείστον τέθηκαν στο αρχείο (άρθρου 43 ΚΠΔ), με διάταξη δε του αρμόδιου Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών, κατόπιν σχετικής αίτησης, διατάχθηκε η άρση της κατάσχεσης (κατ' άρθρο 269 § 3 ΚΠΔ) των τραπεζογραμμάτων και η απόδοσή τους στο νόμιμο ιδιοκτήτη τους. Σε μία δε περίπτωση, διατάχθηκε και η ανταλλαγή τους από την Τράπεζα της Ελλάδος. Τούτο, όμως, το να υποχρεωθεί δηλαδή η Κεντρική Τράπεζα να ανταλλάξει τα αποδιδόμενα στον ιδιοκτήτη κατασχεθέντα, δεν βρίσκεται εντός των ρυθμίσεων του άρθρου 269 § 3 ΚΠΔ, και θα έπρεπε να αποφευχθεί.

4. Κατόπιν αυτών, παρακαλώ να έχετε υπόψιν σας τα ανωτέρω, ως και το γεγονός ότι η Τράπεζα της Ελλάδος, εκθέτει στη σχετική αναφορά της, ότι υφίσταται «προφανής κίνδυνος η χώρα να κατακλυσθεί από κλεμμένα τραπεζογραμμάτια της Λιβύης, εάν υπάρξει έστω και μία περίπτωση ανταλλαγής τους».

Ο Αντεισαγγελέας του Αρείου Πάγου

Παναγιώτης Σ. Παναγιωτόπουλος

Κοιν: κ. Διοικητή Τράπεζας της Ελλάδος, Πανεπιστημίου 21, Αθήνα

ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΥΡΩΣΥΣΤΗΜΑ

ΕΙΣΑΓΓΕΛΙΑ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ
ΓΕΝΙΚΟ ΠΡΩΤΟΚΟΛΛΟ

Αριθ. Πρωτ.:10.548.....
Ημερομηνία:02/12/2022.....
Τμήμα:Διοικητικό.....

ΠΡΟΣ ΤΟΝ κ. ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑ ΤΟΥ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

ΑΝΑΦΟΡΑ

Της ανώνυμης εταιρίας με την επωνυμία «ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ» που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Ελ. Βενιζέλου αρ. 21 και εκπροσωπείται νόμιμα από τον Διοικητή της.

κ. Π. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΠΟΥΛΟΣ
C' Έκδοση γενικής Εγκυκλίου)
5-12-2022

Αξιότιμε κύριε Εισαγγελέα,

Με την παρούσα θέτουμε υπόψη σας τα ακόλουθα:

ΙΣΙΔΩΡΟΣ Ε. ΝΤΟΓΙΑΚΟΣ
ΕΙΣΑΓΓΕΛΕΑΣ ΑΡΕΙΟΥ ΠΑΓΟΥ

Η Τράπεζα της Ελλάδος (εφεξής «ΤτΕ») ανταλλάσσει, στο Κεντρικό Κατάστημα και τα Υποκαταστήματά της, φθαρμένα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ, υπό τις προϋποθέσεις του άρθρου 3 της Απόφασης ΕΚΤ/2013/10¹ (εφεξής «Απόφαση ΕΚΤ» – **σχετικό 1**).

Τον Απρίλιο του 2019, η Διεύθυνση Τραπεζογραμμάτων της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας ενημέρωσε τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες (εφεξής «ΕθνΚΤ») του Ευρωσυστήματος (μεταξύ αυτών και την ΤτΕ) ότι

¹ Απόφαση ΕΚΤ/2013/10 της 19^{ης} Απριλίου 2013 σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμμάτων ευρώ (L 118/37/30.4.2013). Η Απόφαση αποτελεί νομική πράξη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας με δεσμευτική ισχύ για τις Εθνικές Κεντρικές Τράπεζες (ΕθνΚΤ). Το καθεστώς της ανταλλαγής φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμμάτων ευρώ ρυθμίζεται από το άρθρο 3 της ως άνω Απόφασης.

τραπεζογραμμάτια των 200 και 100 ευρώ, τα οποία είναι ιδιαίτερα και ομοιόμορφα φθαρμένα και τα οποία φέρουν σειριακούς αριθμούς με συγκεκριμένα πρώτα ψηφία, πιθανότατα σχετίζονται με τέλεση ποινικού αδικήματος. Ειδικότερα, σύμφωνα με την έκθεση της ομάδας εμπειρογνομώνων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών², κατά τον εμφύλιο πόλεμο του 2017 στη Λιβύη, τραπεζογραμμάτια συνολικής αξίας 159 εκατ. ευρώ εκλάπησαν από το Υποκατάστημα της Κεντρικής Τράπεζας της Λιβύης στη Βεγγάζη. Πριν από την κλοπή, μέρος του χρηματικού που φυλασσόταν σε χρηματοκιβώτιο, αξίας κατ' εκτίμηση 68 εκατ. ευρώ, υπέστη σημαντικές φθορές (σχισίματα και μούχλα) λόγω πλημμύρας. Οι φθορές αυτές κατέστησαν πρακτικώς αδύνατη την κυκλοφορία των τραπεζογραμματίων από τους παράνομους κατόχους. Οι αιτήσεις ανταλλαγής τραπεζογραμματίων 200 και 100 ευρώ με αυτές τις ομοιόμορφες φθορές και τα συγκεκριμένα ψηφία σειριακών αριθμών, οι οποίες υποβάλλονται στις ΕθνΚΤ, πιθανολογείται ότι συνιστούν απόπειρες νομιμοποίησης, με την έννοια της Οδηγίας 2015/849/ΕΕ και για το ελληνικό δίκαιο του Ν. 4557/2018, του χρηματικού που είχε κλαπεί.

Σημειωτέον ότι η διάταξη του άρθρου 3 παρ.3(β) της Απόφασης ΕΚΤ, η οποία είναι προγενέστερη των γεγονότων της Λιβύης και ενδεχομένως δεν τα αντιμετωπίζει με τη δέουσα πληρότητα και αποτελεσματικότητα (βλ. ιδίως τελευταίο εδάφιο) προβλέπει επί λέξει τα εξής: *«όταν οι ΕθνΚΤ γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα, αρνούνται να προβούν στην ανταλλαγή των φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμματίων ευρώ, τα οποία και παρακρατούν, έναντι αποδεικτικού παραλαβής, ως αποδεικτικά μέσα που προσκομίζονται στις αρμόδιες αρχές ενόψει της έναρξης ανακριτικής διαδικασίας ή —όταν αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη— της τεκμηρίωσής της. Με την επιφύλαξη διαφορετικής απόφασης των αρμόδιων αρχών, τα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ καθίστανται ανταλλάξιμα με το πέρας της ανακριτικής διαδικασίας, υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2»*. Με βάση την ως άνω διάταξη, οι ΕθνΚΤ είναι κατ' αρχάς υποχρεωμένες να παρακρατήσουν τα τραπεζογραμμάτια που

² Final Report (S/2018/812) of the UN Panel of Experts on Libya established pursuant to resolution 1973 (2011).

προσκομίζονται για ανταλλαγή, εφόσον έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι σχετίζονται με την τέλεση ποινικού αδικήματος.

Κατά συνέπεια, και ενόψει του ότι η ΤτΕ είχε ήδη δεχθεί αιτήματα ανταλλαγής τραπεζογραμματίων με τα ανωτέρω χαρακτηριστικά, η Διεύθυνση Ταμείων της ΤτΕ έδωσε οδηγίες προς τις αρμόδιες ταμιακές υπηρεσίες του Κεντρικού Καταστήματος και των Υποκαταστημάτων της να μην ανταλλάσσουν φθαρμένα τραπεζογραμμάτια 200 και 100 ευρώ, τα οποία φέρουν αυτές τις ομοιόμορφες φθορές και τα συγκεκριμένα ψηφία σειριακών αριθμών, αλλά να τα παρακρατούν σύμφωνα με το άρθρο 3 παρ. 3(β) της Απόφασης ΕΚΤ, καθώς σε αυτές τις περιπτώσεις υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις ότι τα τραπεζογραμμάτια συνδέονται με εγκληματικές ενέργειες. Συναφώς, η ΤτΕ υπέβαλε στον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών λεπτομερή αναφορά στις 29/10/2019³ (σχετικό 2), με όλες τις περιπτώσεις προσκόμισης τραπεζογραμματίων με τα ως άνω χαρακτηριστικά προς ανταλλαγή από τον Ιούλιο έως τον Σεπτέμβριο του 2019, ζητώντας από αυτόν να διερευνήσει την τυχόν τέλεση αξιόποινων πράξεων, ενημερώνοντας παράλληλα την ΤτΕ «σε περίπτωση που για οποιοδήποτε λόγο οι αναφερόμενες στο Παράρτημα υποθέσεις τεθούν στο αρχείο ή περατωθεί με άλλο τρόπο η σχετική έρευνα και τα τραπεζογραμμάτια μπορούν να αποδοθούν στον κομιστή τους [...] προκειμένου να προβούμε στην ανταλλαγή των τραπεζογραμματίων, όπως ορίζει το άρθρο 3 παρ. 3(β) τελευταίο εδάφιο της Απόφασης ΕΚΤ/2013/10.». Ακολούθησαν άλλες δύο (2) αναφορές προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, στις 2/10/2020⁴ και στις 2/12/2021⁵ αντίστοιχα (σχετικά 3 και 4) με ανάλογες περιπτώσεις που αναφέρθηκαν στην ΤτΕ έως και τον Οκτώβριο του 2021 (έκτοτε έχουν αναφερθεί 6 ακόμη αντίστοιχες περιπτώσεις - βλ. Παράρτημα ως σχετικό 5). Στις υποθέσεις που έχουν αχθεί ενώπιον των εισαγγελικών αρχών η έρευνα ευρίσκεται σε εξέλιξη, με εξαίρεση τις

³ Αναφορά της 29^{ης} Οκτωβρίου 2019 με ΑΒΜ Ε19-5260, με το Παράρτημα αυτής (φέρεται συσχετισθείσα με τη ΔΗ20-823 δικογραφία).

⁴ Αναφορά της 2^{ας} Οκτωβρίου 2020 με ΑΒΜ Ε20-4608, με το Παράρτημα αυτής (φέρεται ευρισκόμενη για μελέτη και επεξεργασία από 7/7/2022).

⁵ Αναφορά της 2^{ας} Δεκεμβρίου 2021 με ΑΒΜ Ε21-6381, με το Παράρτημα αυτής (φέρεται ευρισκόμενη σε αποστολή η προκαταρκτική εξέταση στο Πταισματοδικείο Αθηνών από τις 11/11/2022).

κατωτέρω δύο (2) περιπτώσεις, όπου έχουν εκδοθεί σχετικές διατάξεις, πλην όμως δημιουργούνται προβλήματα ως προς το τί δέον μετά ταύτα γενέσθαι με τα τραπεζογραμμάτια. Συγκεκριμένα:

Υπόθεση Τσαντίδη – Διάταξη Εισαγγελέως Πρωτοδικών Ροδόπης

Ο κ. Ευ. Τσαντίδης προσκόμισε προς ανταλλαγή στις 8/4/2019 στο Υποκατάστημα Κομοτηνής της ΤτΕ πενήντα (50) φθαρμένα τραπεζογραμμάτια των 200 ευρώ και δέκα (10) τραπεζογραμμάτια των 100 ευρώ, ήτοι συνολικής αξίας 11.000 ευρώ. Τα εν λόγω τραπεζογραμμάτια έχουν τα συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (ομοιόμορφες φθορές και ψηφία σειριακών αριθμών) που παραπέμπουν στην υπόθεση της Λιβύης. Η ΤτΕ δεν τα αντάλλαξε, αλλά τα παρακράτησε ως αμφιβόλου γνησιότητας, γιατί κατά το χρόνο εκείνο δεν είχε ακόμα ενημερωθεί από την ΕΚΤ για τον ενδεδειγμένο τρόπο χειρισμού τους (ότι δηλ. είναι γνήσια και πρέπει να τα παρακρατεί, όχι όμως ως πλαστά, αλλά ως σχετιζόμενα με τέλεση ποινικού αδικήματος) και τα παρέδωσε στην Αστυνομία. Στη συνέχεια, το Εθνικό Κέντρο Ανάλυσης διενήργησε πραγματογνωμοσύνη και στις 21/5/2019 αποφάνθηκε ότι είναι μεν γνήσια, αλλά ακατάλληλα για κυκλοφορία. Τελικά, στις 23/4/20 η ποινική δικογραφία σε βάρος του Ευ. Τσαντίδη για το αδίκημα της κυκλοφορίας πλαστών νομισμάτων (άρθρο 208 ΠΚ) τέθηκε στο αρχείο, ενώ τα τραπεζογραμμάτια παρέμειναν κατασχεμένα ως πειστήρια στο Τ.Α. Κομοτηνής. Ειρήσθω εν παρόδω ότι η ΤτΕ ενημέρωσε την Εισαγγελία Αθηνών και για την περίπτωση Τσαντίδη, περιλαμβάνοντάς τη στη δεύτερη Αναφορά που υπέβαλε στις 2/10/2020 (περίπτωση (i) του Παραρτήματος).

Στις 18/4/2022 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 2/2022 Διάταξη της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Ροδόπης (**σχετικό 6**), η οποία αφού εκθέτει λεπτομερώς όλο το ιστορικό της υπόθεσης (στο πλαίσιο αυτό μνημονεύονται μάλιστα και οι δύο πρώτες Αναφορές της ΤτΕ προς τον Εισαγγελέα) έκρινε ότι, λαμβανομένου υπόψη πως δεν ασκήθηκε ποινική δίωξη για το αδίκημα του άρθρου 208 ΠΚ και δεν προκύπτει κίνδυνος για τη δημόσια τάξη, συντρέχει περίπτωση άρσης της κατάσχεσης των τραπεζογραμμάτων. Για τους λόγους αυτούς διέταξε την άρση της κατάσχεσης και την απόδοση των επίμαχων τραπεζογραμμάτων στον κομιστή

τους «**προκειμένου να ανταλλάγουν με άλλα**». Στις 5/5/2022 ο κ. Τσαντίδης εμφανίσθηκε στο Υποκατάστημα Κομοτηνής της ΤτΕ με τα επίμαχα τραπεζογραμμάτια και, προσκομίζοντας την ως άνω διάταξη της Εισαγγελίας Ροδόπης, ζήτησε εκ νέου την ανταλλαγή τους (χωρίς εντούτοις να τα παραδώσει στο ταμείο). Ο Ταμίας του Υποκαταστήματος, ακριβώς επειδή επρόκειτο για τραπεζογραμμάτια σχετιζόμενα με την υπόθεση της Λιβύης, του απάντησε ότι θα ζητήσει οδηγίες απευθείας από τη Διεύθυνση Ταμείων της ΤτΕ.

Ενόψει του προφανούς κινδύνου να εμφανισθούν στην Ελλάδα όλα τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που εκπλάπησαν από την Κεντρική Τράπεζα της Λιβύης, το ζήτημα τέθηκε ενώπιον του Νομικού Συμβουλίου της ΤτΕ, το οποίο, συνεκτιμώντας και τον παραπάνω κίνδυνο εν συμμορφώσει προς την εισαγγελική διάταξη, διατύπωσε τη γνώμη ότι η αναφορά της διάταξης στην απόδοση των τραπεζογραμμάτων «**προκειμένου να ανταλλάγουν με άλλα**», είναι αφηγηματικής φύσεως σε ό,τι αφορά τον σκοπό ανταλλαγής. Περαιτέρω, το Νομικό Συμβούλιο επεσήμανε ότι η εισαγγελική διάταξη περιορίζεται στη μη άσκηση ποινικής δίωξης για το αδίκημα της κυκλοφορίας πλαστών νομισμάτων, χωρίς να εξετάζει την τυχόν τέλεση άλλων αδικημάτων, ως προς τα οποία υπάρχουν σοβαρές ενδείξεις, και κατέληξε ότι τα τραπεζογραμμάτια δεν θα πρέπει να ανταλλάγουν, τουλάχιστον ενόσω εκκρεμεί η έρευνα της Εισαγγελίας Πλημμελειοδικών Αθηνών (βλ. το από 24/5/2022 Πρακτικό Συνεδρίασης του Νομικού Συμβουλίου - **σχετικό 7**).

Κατόπιν αυτού, με επιστολή του Διευθυντή της Διεύθυνσης Ταμείων προς τον κ. Τσαντίδη, ο τελευταίος ενημερώθηκε ότι τα συγκεκριμένα τραπεζογραμμάτια που του αποδόθηκαν μετά την πιστοποίησή τους, σε κάθε περίπτωση δεν μπορούν να ανταλλάγουν (άρθρ. 3 παρ. 3β της Απόφασης ΕΚΤ), καθόσον η φύση των φθωρών τους, σε συνδυασμό και με συγκεκριμένα ψηφία των σειριακών τους αριθμών, παραπέμπουν ευθέως στα κλαπέντα τραπεζογραμμάτια. Στις 20/6/2022 επεδόθη στην ΤτΕ εξώδικο του κ. Τσαντίδη, με την οποία την καλεί να προβεί στην ανταλλαγή των επίμαχων τραπεζογραμμάτων, χωρίς να δοθεί περαιτέρω συνέχεια εκατέρωθεν.

Υπόθεση Δαραμπούκα – Διάταξη Εισαγγελέως Πρωτοδικών Σερρών

Ο κ. Σωτ. Δαραμπούκας προσκόμισε προς ανταλλαγή στις 30/6/2021 στο Υποκατάστημα Σερρών της ΤτΕ δεκατέσσερα (14) φθαρμένα τραπεζογραμμάτια των 200 ευρώ, ήτοι συνολικής αξίας 2.800 ευρώ. Τα εν λόγω τραπεζογραμμάτια έχουν τα ειδικά χαρακτηριστικά (ομοιόμορφες φθορές και ψηφία σειριακών αριθμών), τα οποία επίσης παραπέμπουν στην υπόθεση της Λιβύης. Η ΤτΕ ομοίως δεν τα αντάλλαξε, αλλά τα παρακράτησε ως σχετιζόμενα με τέλεση ποινικού αδικήματος, βάσει του άρθρου 3 παρ. 3(β) της Απόφασης ΕΚΤ/2013/10 και τα παρέδωσε στο ΑΤ Σερρών. Σημειώνεται ότι στο αντίγραφο του αποδεικτικού παρακράτησης που δόθηκε στην Αστυνομία υπήρχε σχετική παραπομπή στις δύο (2) πρώτες Αναφορές της ΤτΕ προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών, προκειμένου να συσχετισθούν οι υποθέσεις. Περαιτέρω, η ΤτΕ ενημέρωσε τον Εισαγγελέα για την περίπτωση Δαραμπούκα, περιλαμβάνοντάς την στην τρίτη Αναφορά που υπέβαλε στις 2/12/2021 (περίπτωση 11 του Παραρτήματος).

Μετά την σχετική από 2/9/2021 αναφορά της Υποδιεύθυνσης Ασφαλείας Σερρών σχηματίστηκε ποινική δικογραφία σε βάρος του κ. Δαραμπούκα, στο πλαίσιο της οποίας μάλιστα διενεργήθηκε έρευνα στο δωμάτιο του ξενοδοχείου όπου διέμενε προσωρινά, κατά την οποία βρέθηκαν και κατασχέθηκαν δύο ακόμη φθαρμένα γνήσια τραπεζογραμμάτια (ένα των 100 και ένα των 200 ευρώ). Στις 5/9/2022 εκδόθηκε η υπ' αριθμ. 6/2022 Διάταξη της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Σερρών (σχετικό 8), η οποία αφού εκθέτει λεπτομερώς όλο το ιστορικό της υπόθεσης (χωρίς όμως να μνημονεύει τις δυο πρώτες Αναφορές της ΤτΕ προς τον Εισαγγελέα) καταλήγει ότι **«λόγω έλλειψης ενδείξεων ενοχής στο πρόσωπο του Σωτήριου Δαραμπούκα αναφορικά με την τέλεση οποιασδήποτε αξιόποινης πράξης, η παρούσα δικογραφία τέθηκε στο αρχείο [...]»**. Για τους λόγους δε αυτούς διέταξε στη συνέχεια την άρση της κατάσχεσης και την απόδοση των επίμαχων τραπεζογραμμάτων στον κομιστή τους. Ο κ. Δαραμπούκας, αφού παρέλαβε τα τραπεζογραμμάτια από το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, εμφανίσθηκε στις 9/9/2022 στο Υποκατάστημα Σερρών της ΤτΕ και, επικαλούμενος την εισαγγελική διάταξη, ζήτησε και πάλι την ανταλλαγή των τραπεζογραμμάτων. Το Υποκατάστημα, ακολουθώντας προφορικές οδηγίες της Διεύθυνσης Ταμείων, ακριβώς επειδή επρόκειτο για τραπεζογραμμάτια

σχετιζόμενα με την υπόθεση της Λιβύης, τα παρακράτησε εκ νέου. Τα συγκεκριμένα τραπεζογραμμάτια φυλάσσονται και σήμερα στο Υποκατάστημα Σερρών, προκειμένου να τεθούν στη διάθεση των αρμόδιων δικαστικών αρχών, όταν και όπως αρμοδίως ζητηθεί. Η ΤτΕ έχει τη θέση, ότι η έκδοση απαλλακτικής εισαγγελικής διάταξης για τον κομιστή τέτοιων τραπεζογραμμάτων αφορά το ζήτημα των τυχόν δικών του ποινικών ευθυνών. Το γεγονός ωστόσο αυτό δεν συνεπάγεται, άνευ ετέρου, υποχρέωση της ΤτΕ να προχωρήσει στην ανταλλαγή των επίμαχων τραπεζογραμμάτων, καθόσον αυτά σχετίζονται με προδήλως «υψηλούς κινδύνους», σύμφωνα με τη νομοθεσία για την πρόληψη και καταστολή της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας (Ν. 4557/2018, όπως ισχύει). Αφής η ΤτΕ πιθανολογεί, ότι η σκοπούμενη συναλλαγή σχετίζεται με προϊόντα εγκληματικών δραστηριοτήτων, οφείλει να απέσχει της συναλλαγής, πριν την ενημέρωση της αρμόδιας Αρχής (βλ. ιδίως το άρθρο 23 Ν. 4557/2018). Εξάλλου, βάσει του άρθρου 6 της ισχύουσας Πολιτικής της ΤτΕ για την πρόληψη της νομιμοποίησης εσόδων από εγκληματικές δραστηριότητες και της χρηματοδότησης της τρομοκρατίας, η ΤτΕ δεν συνάπτει επιχειρηματικές σχέσεις και **«δεν διενεργεί περιστασιακές συναλλαγές»** με φυσικά πρόσωπα ή νομικές οντότητες, άλλως οφείλει άμεσα να τις διακόψει, εάν υπάρχει υπόνοια για την τέλεση ξεπλυματικών πράξεων, όπως εν προκειμένω.

Ενόψει των ανωτέρω, η ΤτΕ έχει τη γνώμη, ότι η σοβαρότητα του ζητήματος και ο προφανής κίνδυνος η χώρα να κατακλυσθεί από κλεμμένα τραπεζογραμμάτια της Λιβύης, εάν υπάρξει έστω και μία περίπτωση ανταλλαγής τους, απαιτεί συνολική θεώρηση του συμβάντος με συντονισμένη και ενιαία αντιμετώπιση όλων των περιπτώσεων από τις εισαγγελικές και εν γένει δικαστικές αρχές της χώρας.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Η ΤτΕ θεωρεί υποχρέωσή της να θέσει υπόψη σας τα ανωτέρω, για τις κατά την κρίση σας δέουσες ενέργειες και παραμένει στη διάθεσή σας για την παροχή τυχόν διευκρινίσεων ή πρόσθετων στοιχείων, οριζόμενου ως υπευθύνου προς τούτο του Διευθυντή της Διεύθυνσης Ταμείων κ. Γεώργιου Γύπαρη (τηλ. 210 3202773).

ΣΧΕΤΙΚΑ έγγραφα:

1. Απόφαση ΕΚΤ/2013/10 της 19^{ης} Απριλίου 2013 σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμματίων ευρώ.
2. Αναφορά της ΤτΕ προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών της 29^{ης} Οκτωβρίου 2019 με ΑΒΜ Ε19-5260, με το Παράρτημα αυτής.
3. Αναφορά της ΤτΕ προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών της 2^{ας} Οκτωβρίου 2020 με ΑΒΜ Ε20-4608, με το Παράρτημα αυτής.
4. Αναφορά της ΤτΕ προς τον Εισαγγελέα Πλημμελειοδικών Αθηνών της 2^{ας} Δεκεμβρίου 2021 με ΑΒΜ Ε21-6381, με το Παράρτημα αυτής.
5. Παράρτημα της Διεύθυνσης Ταμείων της ΤτΕ με καταγραφή περιπτώσεων αιτημάτων για ανταλλαγή από τον Νοέμβριο του 2021 έως σήμερα.
6. Υπ' αριθμ. 2/2022 Διάταξη της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Ροδόπης.
7. Το από 24/5/2022 Πρακτικό Συνεδριάσεως του Νομικού Συμβουλίου της ΤτΕ.
8. Υπ' αριθμ. 6/2022 Διάταξη της Εισαγγελέως Πρωτοδικών Σερρών.

Αθήνα, 28 Νοεμβρίου 2022

Ο Διευθυντής της Διεύθυνσης Ταμείων

Γεώργιος Γύπαρης

Ο Διοικητής

Ιωάννης Στουρνάρας